នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ៖ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

ភាគីដាក់ឯកសារ៖ លោក **ខៀវ សំផន**

ដាក់ជូន៖ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ភាសាដើម៖ **បារាំង**

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ៖ ថ្ងៃទី ៣០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៣

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 30-May-2013, 13:11
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖ **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់៖

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណ្ដោះអាសន្ន៖

ឈ្មោះមន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកសំណុំរឿង និងឯកសារ៖

ហត្ថលេខា៖

សំណើសុំដាក់បញ្ចូលសារទូរលេខតាមផ្លូវទូតអាមេរិកនៅក្នុងការពិភាក្សាដេញដោល អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

ដាក់ដោយ៖

មេធាវីការពារក្ដី លោក ខៀវ សំផន

មេធាវី គង់ សំអុន

មេធាវី Anta GUISSÉ

មេធាវី Arthur VERCKEN

មេធាវី Jacques VERGÈS

ដាក់ជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖

ចៅក្រម និល ណុន

ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT

ចៅក្រម យ៉ូរ ឧត្ដារា

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

ជំនួយការ៖

លោកស្រី សេង សុជាតា

កញ្ញា Marie CAPOTORTO

កញ្ញា Shéhérazade BOUARFA

កញ្ញា Mathilde CHIFFERT

កញ្ញា Vera MANUELLO

កញ្ញា អ៊ូច ស្រីផាត់

លោកស្រី សុគន្ធ មោនីកា

កញ្ញា Blandine ZELLER

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

១. នៅថ្ងៃទី ៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ មេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន បានរកឃើញពីអត្ថិភាព និងការបញ្ចេញផ្សាយជាសាធារណៈនូវសារទូរលេខតាមផ្លូវទូតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក ដោយមូលដ្ឋានទិន្នន័យរបស់គេហទំព័រ Wikileaks។ ការបញ្ចេញសារទូរលេខទាំងអស់នេះត្រូវបានចុះផ្សាយក្នុងអត្ថបទសារព័ត៌មានចេញផ្សាយថ្ងៃទី ៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣[1]។

២. នៅថ្ងៃនេះ ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំដាក់សារទូរលេខការទូតអាមេរិកទាំង ១៤ ដែលមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ នៃសំណើសុំនេះ បញ្ចូលទៅក្នុងការពិភាក្សាដេញដោល និងត្រូវបានទទួលយកធ្វើជាភស្តុតាង។

I. ច្បាប់ជាធរមាន

៣. វិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា៖ "*ក្នុងអំឡុងពេលសវនាការ តាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ឬ តាមការស្នើសុំរបស់ភាគី (...) [អង្គជំនុំជម្រះអាច]ទទួលយកនូវភស្តុតាងថ្មី ដែលមានប្រយោជន៍សម្រាប់នាំមកនូវការស្វែងរកការពិត*"។

៤. នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនកាលពីខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ ទាក់ទិននឹងឯកសារថ្មីៗ អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចថា៖ "*ទាក់ទិននឹងឯកសារទាំងអស់ដែលមិនបានបញ្ចូលក្នុងបញ្ជីរបស់ភាគីដែលបានដាក់ទៅតាមដីកាបង្គាប់ពីមុនៗរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ភាគីមិនត្រូវបានរារាំងក្នុងការដាក់ពាក្យសុំបន្ថែមនាពេលអនាគតដើម្បីសុំការទទួលយកឯកសាររបស់ខ្លួនអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នោះទេ ប្រសិនបើភាគីយល់ថាឯកសារថ្មីដែលខ្លួនស្នើសុំដាក់នោះ ផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់យុត្តិធម៌*"[2]។

---

[1] អត្ថបទកាសែតភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍ មានចំណងជើងថា "*The Kissinger Cable*" ចេញផ្សាយថ្ងៃទី ៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣។ អត្ថបទកាសែត ខ្មែរ ឃេមបូឌា ដេលី មានចំណងជើងថា "*Kissinger Cables' Reveal Cambodia's Darkest Hours*" ចេញផ្សាយថ្ងៃទី ៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣។

[2] សេចក្តីសម្រេចទាក់ទិននឹងឯកសារថ្មីៗ និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E190 កថាខណ្ឌ ២១។

II. សំណើសុំអាចទទួលយកបាន

៥. អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកទាំង១៤ ដែលមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១ មិនអាចត្រូវរកបាននៅមុនពេលចាប់ផ្តើមសវនាការឡើយ។

៦. នៅថ្ងៃទី ៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកទាំងនោះត្រូវបានដាក់នៅលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណែត តាមរយៈមូលដ្ឋានទិន្នន័យរបស់គេហទំព័រ Wikileaks។ នៅថ្ងៃទី ៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ មេធាវីការពារក្តីបានដឹងអំពីការបញ្ចេញនូវសារទូរលេខទាំងអស់នោះក្រោយពីមានការចេញផ្សាយនូវអត្ថបទសារព័ត៌មានមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទនេះ។ ភ្លាមៗបន្ទាប់ពីមានការចេញផ្សាយសារទូរលេខទាំងអស់នោះជាសាធារណៈ មេធាវីការពារក្តីបានធ្វើការពិនិត្យយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់នូវមូលដ្ឋានទិន្នន័យដែលមានឈ្មោះថា *"Kissinger Cables"* ដែលមានផ្ទុកទៅដោយសារទូរលេខតាមផ្លូវទូតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកជាងមួយលានឯកសារ។ មេធាវីការពារក្តីបានជ្រើសរើសសារទូរលេខចំនួន១៤ ដែលខ្លួនគិតថាមានសារៈប្រយោជន៍ដល់ការស្វែងរកការពិត។ នៅថ្ងៃនេះ មេធាវីការពារក្តីដាក់សំណើសុំឱ្យទទួលយកសារទូរលេខតាមផ្លូវទូតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកទាំង១៤ នេះ ធ្វើជាឯកសារភស្តុតាង។

៧. ម្យ៉ាងវិញទៀត មេធាវីការពារក្តីមានបំណងគូសបញ្ជាក់ថា សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតរបស់សហរដ្ឋ-អាមេរិកទាំង១៤ នេះ ពិតជាមានសារៈប្រយោជន៍ក្នុងការស្វែងរកការពិត។ ឯកសារទាំងនេះពិតជាមានសារៈសំខាន់ សម្រាប់ការវាយតម្លៃមួយប្រកបដោយភាពត្រឹមត្រូវល្អឥតខ្ចោះពីអង្គហេតុដែលបានកើតឡើងនៅមុន និងក្រោយឆ្នាំ១៩៧៥ ក៏ដូចជាសម្រាប់អង្គហេតុដែលបានកើតឡើងក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ២000 ហើយដែលក្នុងចំណោមសារទូរលេខទាំង១៤នោះ មានសារទូរលេខមួយចំនួនត្រូវបានសហព្រះរាជអាជ្ញាយល់ឃើញថាជាភស្តុតាងសំខាន់របស់ខ្លួន។

៨. សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកទាំង១៤ នោះ បង្ហាញពីពាក្យសំដីដែលត្រូវបានចង-ក្រងឡើងដោយស្ថានទូតអាមេរិកនៅភ្នំពេញ[3] វ៉ាបា[4] ប៉ៃលក្រាដ[5] ប៉េកាំង[6] វៀងចន្ទន៍[7] និង មូស្គូ[8] ឬ

[3] សូមមើល សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១ សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៥ សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៨ សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៩ សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១០ សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៣ និងសារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៤។

ក៏ជាសំដីនិយាយដោយ លោក Henry Kissinger[9] និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសអាមេរិកនាសម័យនោះ[10]។ ផ្ទុយពីសារទូរលេខតាមផ្លូវទូតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង[11] ហើយដែលការស្នើសុំនេះត្រូវបានជំទាស់ដោយមេធាវីការពារក្ដី[12] សារទូរលេខទាំង១៤ នោះ បានបង្ហាញពីប្រភពនៃសំដីដែលត្រូវបានគេរាយការណ៍ ដែលភាគច្រើនសុទ្ធសឹងជាកិច្ចសម្ភាស និងជាសុន្ទរកថាថ្លែងជាសាធារណៈ។ ដូច្នេះ សារទូរលេខទាំង១៤នេះ ពិតជាសមស្របសម្រាប់បញ្ជាក់អង្គហេតុដែលជាគោលដៅនៃការស្នើសុំពិនិត្យភ័ស្តុតាង ស្របតាមខ្លឹមសារនៃវិធាន ៨៧(៣)(គ)។ម្យ៉ាងវិញទៀត ព័ត៌មានដែលមាននៅក្នុងសារទូរលេខមួយចំនួនក្នុងចំណោមសារទូរលេខទាំងអស់នោះ ត្រូវបានគាំទ្រដោយឯកសារមួយចំនួនដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង។ ខាងក្រោមនេះ មេធាវីការពារក្ដីសូមធ្វើការពន្យល់ពីភាពពាក់ព័ន្ធ និងភាពសមស្របរបស់សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតទាំង១៤ សម្រាប់បញ្ជាក់អង្គហេតុដែលជាគោល-ដៅនៃការស្នើសុំពិនិត្យភ័ស្តុតាង។

៩. មេធាវីការពារក្ដីសូមអះអាងថា សំណើសុំរបស់ខ្លួនពិតជាត្រឹមត្រូវទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះក្នុងការទទួលយកឯកសារថ្មីៗអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

III. សំណើសុំមានសំអាងហេតុត្រឹមត្រូវស្របទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៨៧(៣)

---

[4] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ២។

[5] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៣។

[6] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៤។

[7] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៧។

[8] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១១។

[9] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៦។

[10] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១២។

[11] តាមរយៈសំណើនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើឲ្យទទួលយកសារទូរលេខតាមផ្លូវទូតដែលទើបត្រូវរកបានថ្មីៗធ្វើជាភ័ស្តុតាងសម្រាប់ការជំនុំជម្រះ ឯកសារ E282 ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣។

[12] ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែលស្នើឲ្យមានការដាក់បញ្ចូលសារទូរលេខតាមផ្លូវទូតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកទៅក្នុងសំណុំរឿង ឯកសារ E282/1 ចុះថ្ងៃទី ៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៣។

១០. មេធាវីការពារក្តីសូមគូសបញ្ជាក់ថា សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកទាំង១៤ ដែលជាកម្មវត្ថុនៃសំណើសុំនេះ ពិតជាមានសារៈប្រយោជន៍ក្នុងការស្វែងរកការពិត និងបំពេញបាននូវរាល់ល័ក្ខខ័ណ្ឌតម្រូវដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ៣ នៃវិធាន ៨៧[13]។

ក. ពាក់ព័ន្ធនឹងកេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងវត្តមានមិនអាចខ្វះបានរបស់ លោក ខៀវ សំផន នៅក្នុងចលនាខ្មែរក្រហម

១១. សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកចំនួនបួនក្នុងចំណោមសារទូរលេខទាំង១៤ ពិតជាមានភាពពាក់ព័ន្ធ ស្របទៅតាមបញ្ញត្តិនៃវិធាន ៨៧(៣) ព្រោះសារទូរលេខទាំងបួននោះគឺជាភ័ស្តុតាងដែលបង្ហាញថា ដោយសារ លោក ខៀវ សំផន ជាមនុស្សមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ និងមានឥទ្ធិពលខ្មែរក្រហមបានមើលឃើញពីសារៈប្រយោជន៍ពិសេសមួយក្នុងការដាក់រូបលោក ឲ្យធ្វើជាបុគ្គលសំខាន់របស់ចលនារណសិរ្សរួបរួមជាតិកម្ពុជា/រាជរដ្ឋាភិបាលរួបរួមជាតិកម្ពុជា នៅលើឆាកជាតិ និងអន្តរជាតិ។

១២. **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៧** ជាភ័ស្តុតាងបង្ហាញថាកងកម្លាំងនៃអ្នកប្រឆាំងខ្មែរបានមើលឃើញពីសារៈប្រយោជន៍ក្នុងការឲ្យលោក ខៀវ សំផន ធ្វើជាអ្នកដឹកនាំនៅលើឆាកអន្តរជាតិជំនួសព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ។ សារទូរលេខនេះពន្យល់ថាការណ៍ដែលឲ្យលោក ខៀវ សំផន ធ្វើជាអ្នកដឹកនាំនៅលើឆាកអន្តរជាតិនេះគឺដើម្បីបង្កើតឲ្យមានឥទ្ធិពលដល់ការបោះឆ្នោតនៅអង្គការសហប្រជាជាតិដែលត្រូវរៀបចំឡើងនៅឆ្នាំ១៩៧៤ និងដើម្បីឲ្យចលនារណសិរ្សរួបរួមជាតិកម្ពុជា/រាជរដ្ឋាភិបាលរួបរួមជាតិកម្ពុជាទទួលបានការទុកចិត្តនៅក្នុងកម្រិតអន្តរជាតិ[14]។ លើសពីនេះទៅទៀត សារទូរលេខនេះបានអះអាងថា បើធៀបទៅនឹងព្រះករុណាព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ ដែលត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាមនុស្សមិនអាចទុកចិត្តបាន[15] លោក ខៀវ សំផន មានកេរ្តិ៍

[13] “(...) អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាចបដិសេធចំពោះពាក្យសុំឲ្យពិនិត្យភស្តុតាង បើយល់ឃើញថា ៖ ក-មិនជាប់ពាក់ព័ន្ធ ឬជាការស្នើសុំជាន់គ្នា ខ-មិនអាចរកបានក្នុងរយៈពេលសមស្របណាមួយ គ-មិនសមស្របសំរាប់បញ្ជាក់អង្គហេតុដែលជាគោលដៅនៃការស្នើសុំពិនិត្យភស្តុតាង ឃ-ច្បាប់មិនអនុញ្ញាត ឬ ង-មានចេតនាពន្យាកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ឬគ្មានប្រយោជន៍។”

[14] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៧ កថាខណ្ឌ១) គ)។

[15] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៧ កថាខណ្ឌ១) គ)។

ឈ្មោះជាមនុស្សស្អាតស្អំ និងជាបញ្ញាជន។

១៣. **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១** បានបង្ហាញឲ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់ថាចលនារណសិរ្សរួបរួមជាតិកម្ពុជា/រាជរដ្ឋាភិបាលរួបរួមជាតិកម្ពុជា បានទទួលផលចំណេញយ៉ាងសម្បើមក្នុងការដាក់ឲ្យ លោក ខៀវ សំផន ធ្វើជាបុគ្គលឈានមុខគេនៅក្នុងឆាកជាតិ និងជាពិសេសក្នុងចំណោមបញ្ញាជន និងនិស្សិតនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ហើយដែលពួកគេមួយចំនួនធំបានស្ងើចសរសើរ លោក ខៀវ សំផន ថាជាមនុស្សស្អាតស្អំ និងជាអ្នកចេះដឹង[16]។

១៤. **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៥** បង្ហាញថា តាមរយៈកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់លោកជាតំណាងរាស្ត្រ និងជារដ្ឋមន្ត្រីស្អាតស្អំនៃរបបមុន និងដោយលោកបានប្រឆាំងទៅនឹងភាពឃោរឃៅរបស់របបព្រះករុណាព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ លោក ខៀវ សំផន គឺជាមនុស្សដែលត្រូវបានគេស្គាល់ច្រើនជាងគេនៅក្នុងចលនាខ្មែរក្រហម។ សារទូរលេខនេះ ថែមទាំងបានទទួលស្គាល់ផងដែរថាលោក ខៀវ សំផន ត្រូវបានជ្រើសរើសឲ្យធ្វើជាអ្នកនាំពាក្យដ៏សំខាន់មួយរូបសម្រាប់ចលនាខ្មែរក្រហមនៅបរទេស[17]។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សារទូរលេខបានបញ្ជាក់ថាវត្តមានរបស់លោក ខៀវ សំផន នៅលើឆាកអន្តរជាតិ ជំនួសព្រះករុណាព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ បង្ហាញថាព្រះអង្គមិនមានប្រយោជន៍ក្នុងការធ្វើជាអ្នកនាំពាក្យការទូតសម្រាប់ចលនាខ្មែរក្រហមឡើយ[18]។

១៥. **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៦** ដែលត្រូវបានសរសេរដោយ លោក Henry Kissinger ខ្លួនឯងផ្ទាល់ បានអះអាងថាអ្នកបះបោរខ្មែរក្រហមមិនអាចបំភ្លេចបានឡើយនូវការធ្វើបាប និងការបង្ក្រាបរបស់ព្រះករុណាព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ[19] ប្រឆាំងនឹងពួកកសិករខ្មែរ។ សារទូរលេខនេះ ជាភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ភាពស្អាតស្អំ និងសេចក្តីក្លាហានរបស់ លោក ខៀវ សំផន នៅក្នុងរបបពុករលួយរបស់ព្រះករុណាព្រះបរមរតនកោដ្ឋ បានធ្វើឲ្យលោកទទួលបានការកោតស្ញប់ស្ញែងយ៉ាងសម្បើមនៅក្នុងប្រទេស[20]។

[16] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១ កថាខណ្ឌ៥។

[17] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៥ កថាខណ្ឌ៥។

[18] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៥ កថាខណ្ឌ៦។

[19] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៦ កថាខណ្ឌ១។

[20] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៦ កថាខណ្ឌ២។

១៦. ព័ត៌មានដែលមានភាពពាក់ព័ន្ធ និងមានសារៈប្រយោជន៍ដល់ការស្វែងរកការពិតទាំងនេះត្រូវបានគាំទ្រដោយសក្ខីកម្មដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿងនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការស៊ើបអង្កេតរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ហើយដែលសក្ខីកម្មទាំងអស់នោះត្រូវបានដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងផងដែរ[21]។

ខ. អំពីអំណាចរបស់លោក ខៀវ សំផន មុន និងក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៥

១៧. សារទូរលេខចំនួនបួន ក្នុងចំណោមសារទូរលេខដែលជាកម្មវត្ថុនៃសំណើសុំនេះ បានបញ្ជាក់អំពីតួនាទីរបស់លោក ខៀវ សំផន និងអំណាចដែលគាត់មានមុនឆ្នាំ ១៩៧៥ នៅក្នុងជួរចលនា FUNK និង GRUNK និងអំណាចរបស់គាត់ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៥។ ពិសេសជាងនេះទៅទៀត សារទូរលេខទាំងនោះបានបង្ហាញភ័ស្តុតាងដែលលាតត្រដាងអំពីអំណាចពិតប្រាកដ និងអំណាចជាក់ស្តែង ដែលលោក ខៀវ សំផន បានអនុវត្តនៅក្នុងអំឡុងនៃសម័យកាលបន្តបន្ទាប់គ្នានោះ ហើយដែលអំណាចទាំងពីរនេះត្រូវតែបែងចែកឲ្យដាច់ពីគ្នា។ ផ្អែកលើឯកសារភ័ស្តុតាងដែលបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿងរហូតមកទល់នឹងពេលនេះ សារទូរលេខផ្លូវទូតទាំងនេះបានបញ្ជាក់កាន់តែច្បាស់អំពីតួនាទីបែបពិធីការ និងជានិមិត្តរូបសុទ្ធសាធរបស់លោក ខៀវ សំផន នៅក្នុងជួរនៃចលនាខ្មែរក្រហម នាមុន និងក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៥។

១៨. ជាមួយគ្នានេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងសម័យកាលមុនឆ្នាំ ១៩៧៥ **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៥** បានជម្រះនូវភាពស្រពេចស្រពិលពាក់ព័ន្ធនឹងតួនាទីរបស់លោក ខៀវ សំផន (អគ្គមេបញ្ជាការនៃចលនាបះបោរខ្មែរ និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ) ព្រមទាំងបានបញ្ជាក់អំពីអវត្តមានជាបន្តបន្ទាប់គ្នាពីក្នុងប្រទេសរបស់ លោក ខៀវ សំផន ក្នុងអំឡុងពេលនៃការវាយប្រយុទ្ធតាមផ្លូវយោធាដ៏ក្តៅគគុកនានា

---

[21] ឧទាហរណ៍ សូមមើល កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី Laurence PICQ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៨ ឯកសារ E3/353 ទំព័រ៣។ សៀវភៅនិពន្ធដោយលោក Philip SHORT មានចំណងជើងថា *"Pol Pot, Anatomie d'un cauchemard"* ឯកសារ E3/9 ទំព័រ៣៤៥។ ប្រតិចារឹកសវនាការថ្ងៃទី ៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៣ ឯកសារ E1/189.1 ទំព័រ៤៨-៤៩ និងទំព័រ ៥១-៥២ (ភាសាបារាំង)។ ប្រតិចារឹកសវនាការថ្ងៃទី ៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ ឯកសារ E1/178.1 ទំព័រ១០-១១ (ភាសាបារាំង)។ ប្រតិចារឹកសវនាការថ្ងៃទី ១០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ ឯកសារ E1/179.1 ទំព័រ៨១ និងទំព័រ៨៣ (ភាសាបារាំង)។ ប្រតិចារឹកសវនាការថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E1/55.1 ទំព័រ៥៣-៥៤ (ភាសាបារាំង)។

ដោយហេតុលោកជាប់ធ្វើដំណើរទៅបរទេស។ តាមរយៈសារទូរលេខនោះ សាឡុត ស ជាក់ស្តែងគឺជាមេបញ្ជាការកំពូលនៃកងទ័ពខ្មែរក្រហម[22]។ ស្ថានទូតសហរដ្ឋអាមេរិកបានវាយតម្លៃថា បើទោះបីជាលោក ខៀវ សំផន មានតួនាទីក្នុងជួរយោធាក៏ដោយ ក៏លោកពុំមែនជាមេដឹកនាំដែលមានអំណាចលើផ្នែកនយោបាយ និងយោធាដែរ ដោយហេតុថា ប្រសិនណាជាលោកមានអំណាចបញ្ជាទ័ពមែន នោះប្រាកដជាលោក ខៀវ សំផន មានវត្តមាននៅក្នុងសមរភូមិ នាសម័យកាលសង្គ្រាមដ៏សន្ធោសន្ធៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាហើយ[23]។ ក្រៅពីនេះ **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៦** បានលើកនូវភ័ស្តុតាងដែលបង្ហាញអំពីភាពស្រពេចស្រពិលជាក់ស្តែង ពាក់ព័ន្ធនឹងវិសាលភាពនៃអំណាចរបស់លោក ខៀវ សំផន មុនឆ្នាំ ១៩៧៥។ លោក Henry Kissenger បានពន្យល់ថា ទោះបីជាលោក ខៀវ សំផន មានតួនាទីជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ និងជាអគ្គមេបញ្ជាការកងទ័ពខ្មែរក្រហមក៏ដោយ ក៏លោក ខៀវ សំផន ប្រហែលជាពុំដែលបានចូលប្រឡូកក្នុងសកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងយុទ្ធវិធីយោធាឡើយ។ ជាក់ស្តែង លោក Kissenger បានកត់សម្គាល់លើចំណុចមួយដែលមានលក្ខណៈសមហេតុសមផលបំផុត គឺថាមន្ត្រីយោធាក្នុងកម្រិតកំពូលម្នាក់មិនអាចអវត្តមានពីសមរភូមិប្រយុទ្ធដ៏សន្ធោសន្ធៅមួយ ដូចតួយ៉ាងសង្គ្រាមនារដូវប្រាំងក្នុងប្រទេសកម្ពុជានោះទេ[24]។

១៩. ព័ត៌មានដែលផ្តល់តាមរយៈសារទូរលេខតាមផ្លូវទូតទាំងនេះ មានលក្ខណៈកាត់តែពិតប្រាកដថែមទៀត ជាពិសេស បើផ្អែកលើសក្ខីកម្មនានាដែលបានផ្តល់ដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក្នុងក្របខណ្ឌនៃសំណុំរឿងទីមួយនោះ[25]។

២០. ពាក់ព័ន្ធនឹងសម័យកាលក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៥ **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ ១១** បានបង្ហាញនូវភ័ស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថា អតីតសហភាពសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមសូវៀតពុំបានចាត់ទុកលោក ខៀវ សំផន ថាជាសមាជិកការិយាល័យនយោបាយនៃរបបថ្មីឡើយ។ សារទូរលេខនោះបានពន្យល់

---

[22] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៥ កថាខណ្ឌ ៥។

[23] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៥ កថាខណ្ឌ ៦ (គ)។

[24] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៦ កថាខណ្ឌ ៤។

[25] ឧទាហរណ៍ សូមមើល ប្រតិចារឹកសវនាការ ថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E1/55.1 ទំព័រ ៤៩, ៥១, ៥៣ និង ៥៤ (ភាសាបារាំង)។ ប្រតិចារឹកសវនាការ ថ្ងៃទី ២៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E1/68.1 ទំព័រ ៥២ (ភាសាបារាំង)។

ថា លោក ខៀវ សំផន ស្ថិតនៅលំដាប់ទី ១០ ឬទី ១៥ នៃឋានានុក្រមថ្នាក់ដឹកនាំខ្មែរក្រហម[26]។ ជាមួយគ្នានេះ **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ ១២** បានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា សុន សេន បានមកជំនួស ខៀវ សំផន ក្នុងមុខតំណែងយោធារបស់គាត់។ សារទូរលេខនោះក៏បានលើកឡើងផងដែរអំពីពាក្យចចាមអារ៉ាមដែលថាលោក ខៀវ សំផន ត្រូវបាន គេដកចេញពីតំណែងនោះ[27]។

២១. អង្គហេតុដែលទទួលបានពីសារទូរលេខអស់ទាំងនេះកាន់តែមានទម្ងន់ថែមទៀត តាមរយៈឯកសារភ័ស្តុតាងដែលបានដាក់ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿងតាំងពីដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ពោលគឺសារទូរលេខផ្លូវទូតនានារបស់ស្ថានទូតបារាំង[28] និងសារទូរលេខផ្លូវទូតមួយច្បាប់របស់សហរដ្ឋអាមេរិក[29]។

គ. <u>អំពីការសងសឹកជាលក្ខណៈបុគ្គលរបស់សម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ នៅលើពួកមេដឹកនាំនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ</u>

២២. សារទូរលេខផ្លូវទូតចំនួនប្រាំពីរ ក្នុងចំណោមសារទូរលេខផ្លូវទូតទាំងឡាយដែលត្រូវបានស្នើសុំដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង បានផ្តល់ភ័ស្តុតាងដែលបង្ហាញថា សម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ ព្រះអង្គមានបំណងធ្វើការសងសឹកជាលក្ខណៈបុគ្គលផ្ទាល់ ទៅលើពួកមេដឹកនាំនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ។ ជាមួយគ្នានោះ សម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ ព្រះអង្គបានធ្វើការបដិសេធយ៉ាងដាច់អហង្កា ក្នុងការចរចាជាមួយមេដឹកនាំនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ រួមទាំងការស្វែងរកកិច្ចព្រមព្រៀង និងបង្កើតរដ្ឋាភិបាលចម្រុះជាមួយគ្នា។ ព្រះអង្គទ្រង់ថែមទាំងបានធ្វើការវាយប្រហារតាមរយៈពាក្យសម្តីធ្ងន់ៗ ទៅលើពួកមេដឹកនាំនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរនោះទៀតផង។

២៣. សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតទាំងនេះបានដកស្រង់ព្រះបន្ទូលរបស់សម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម

---

[26] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១១ កថាខណ្ឌ ៧។

[27] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១២ កថាខណ្ឌ ៣។

[28] ឧទាហរណ៍ សូមអានកំណត់ហេតុផ្ទៃក្នុង ដែលមានចំណងជើងថា "ដីកាអមរួមលេខ ១១៦" ឯកសារ E3/2657 ទំព័រ ៣។ កំណត់ហេតុចំពោះអង្គការ OTAN ដែលមានចំណងជើងថា "ដំណើរវិវត្តន៍ថ្មីៗក្នុងវិស័យនយោបាយនៅប្រទេសកម្ពុជា" ឯកសារ E3/493 ទំព័រ ៤, កំណត់ហេតុផ្ទៃក្នុង ដែលមានចំណងជើងថា "ដីកាអមរួមលេខ ៣៣៥" ឯកសារ E3/484 ទំព័រ ៧។

[29] កំណត់ហេតុផ្ទៃក្នុង ដែលមានចំណងជើងថា៖ "សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានអំពីឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីថ្មីពីររូប នៅកម្ពុជា" ឯកសារ E3/3348 ទំព័រ ២។

សីហនុ ដែលបានបដិសេធមិនទទួលយកការចរចាណាមួយជាមួយលោក លន់ នល់ ព្រមទាំង "រដ្ឋាភិបាល ខ្ញុំកញ្ជះដាច់ថ្លៃ និងក្បត់ជាតិរបស់លោក"[30] ហើយរណសិរ្សរួបរួមជាតិកម្ពុជានឹងមិនធ្វើការចរចាណាមួយជាមួយនឹង "*បនក្បត់ជាតិ និងចៅហ្វាយនាយរបស់ខ្លួនគឺចក្រពត្តិអាមេរិក*"[31]។ សារទូរលេខមួយចំនួនបានលើកឡើងអំពីការបដិសេធរបស់ព្រះអង្គ ក្នុងការបង្កើតរដ្ឋាភិបាលចម្រុះជាមួយរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ[32]។ ជាពិសេស **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ ៨** បានបង្ហាញអំពីភាពប្រឆាំងគ្នាយ៉ាងជ្រាលជ្រៅរវាងជំហាររបស់មេដឹកនាំនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ និងជំហាររបស់សម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងដំណើរការចរចាស្វែងរកសន្តិភាព។ សារទូរលេខទាំងនេះបានបញ្ជាក់អំពីជំហាររបស់សម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ ដែលបានធ្វើការច្រានចោលនូវរាល់ការធ្វើសំណើសុំស្វែងរកសន្តិភាព និងការចរចាជាមួយមេដឹកនាំនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ។ ព្រះរាជសន្ទរកថារបស់សម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ ដែលបានដកស្រង់ដោយស្ថានទូតសហរដ្ឋអាមេរិកប្រចាំនៅភ្នំពេញ ត្រូវបានគេសង្កេតឃើញថាមានលក្ខណៈគ្រោតគ្រាត ជេរប្រទេចផ្តាសារ និងធ្វើការចោទប្រកាន់មកលើជនទាំងឡាយដែលព្រះអង្គចាត់ទុកថាជាជនក្បត់[33]។

២៤. កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរជាងនេះទៅទៀត សម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ បានសន្យាថា ព្រះអង្គនឹងមិនទទួលយកនូវកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយជាមួយសាធារណរដ្ឋខ្មែរឡើយ ហើយព្រះអង្គបានគំរាមបន្តធ្វើសង្គ្រាម ២០ ឆ្នាំ ទៅមុខទៀត ប្រសិនណាជាចាំបាច់ ដើម្បីដណ្តើមឲ្យបាននូវឯករាជ្យពេញបរិបូរណ៍[34]។

២៥. សារទូរលេខផ្លូវទូតទាំងនេះបានដកស្រង់ផងដែរ នូវព្រះរាជបន្ទូលដែលមានលក្ខណៈគ្រោតគ្រាតខ្លាំងរបស់សម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ ទៅលើមេដឹកនាំនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ និងអ្នកដែលគាំទ្ររបបនេះ។ សារទូរលេខនោះបានលើកឡើងថា សម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ បានចាត់ទុកមេដឹកនាំនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរថាជា "ជនក្បត់"[35] ឬ "ជាជនក្បត់

[30] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៣ កថាខណ្ឌ ៥។ សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៩ កថាខណ្ឌ ១-២។

[31] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៣ កថាខណ្ឌ ១។

[32] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៨ កថាខណ្ឌ ៣។

[33] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៨ កថាខណ្ឌ ១-៣។

[34] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៨ កថាខណ្ឌ ៣។

[35] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៨ កថាខណ្ឌ ១-៣។ សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ២ កថាខណ្ឌ ១។

មហាឧក្រិដ្ឋ"[36]។ នៅក្នុង**សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ ១០** សម្ដេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្ដម សីហនុ ថែមទាំងបានរាយនាមមនុស្សទាំង ២១ នាក់ ដែលព្រះអង្គបានចាត់ទុកថាជា "*ជនមហាក្បត់*" ដែលបានចូលដៃចូលជើងជាមួយរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ។ សារទូរលេខនោះបានបង្ហាញឲ្យយើងឃើញថា សម្ដេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្ដម សីហនុ បានធ្វើសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ថា បុគ្គលទាំង ២១ រូបនោះនឹងត្រូវទទួលការកាត់ទោស ក្នុងនាមជាឧក្រិដ្ឋជនសង្គ្រាម បន្ថែមពីលើមេដឹកនាំទាំង ៧ រូប នៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរដែលត្រូវបានកាត់ទោសប្រហារជីវិតរួចហើយនោះ[37]។

ឃ. <u>អំពីបញ្ហានៃការជ្រៀតជ្រែកចូលផ្នែកនយោបាយនៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ការបែកធ្លាយនៃព័ត៌មានដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមានលក្ខណៈសម្ងាត់បំផុត និងមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា</u>

២៦. សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតចំនួនពីរ ដែលត្រូវបានតាក់តែងដោយស្ថានទូតសហរដ្ឋអាមេរិកប្រចាំនៅភ្នំពេញ កាលពីឆ្នាំ ២០០០ បានបង្ហាញអំពីការជ្រៀតជ្រែកចូលខាងនយោបាយ អំពើពុករលួយប្រព្រឹត្តឡើងដោយភាគីជាតិ និងអំពើផលវិបាកនានាដែលអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាបានជួបប្រទះ ក្នុងពេលបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន។

២៧. **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៣** បានលើកឡើងថា រឿងក្ដីនៅ អ.វ.ត.ក. អាចប្រព្រឹត្តទៅបានដោយគ្មានការជ្រៀតជ្រែកចូលផ្នែកនយោបាយ "*ធំដុំ*"ឡើយ[38]។ ដោយឡែក **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៤** បានបង្ហាញអំពីការជ្រើសរើសបុគ្គលិកសម្រាប់បម្រើការនៅការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាចំនួនពីររូប ដើម្បីជាមធ្យោបាយក្នុងប្រើឥទ្ធិពលផ្នែកនយោបាយ។ ដោយឡែក នៅក្នុងសារទូរលេខនោះ បានលើកឡើងថា លោកស្រី ជា លាង ដែលជាសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ពុំបានបញ្ចេញមតិយោបល់អ្វីពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការជ្រើសរើសបុគ្គលិក ដែលពួកគេទាំងនោះត្រូវបានតែងតាំងដោយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា[39]។

---

[36] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ៩ កថាខណ្ឌ ២។

[37] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១០ កថាខណ្ឌ ១, ២។

[38] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៣ កថាខណ្ឌ ១។

[39] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៤ កថាខណ្ឌ ៨។

២៨. ក្រៅពីនេះ **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៣** បានបង្ហាញភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថា អង្គការសហប្រជាជាតិបានផ្ញើលិខិតមួយទៅកាន់ព្រះបរមរាជវាំងនៅភ្នំពេញ ដែលធានាអះអាងថា អ.វ.ត.ក. នឹងគោរពនូវគោលការណ៍ដែលប្រកាន់យកចំពោះព្រះបរមរតនកោដ្ឋ ហើយថា អ.វ.ត.ក. នឹងមិនបង្កើតនូវ "រឿងអាស្រូវ" ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់អភ័យឯកសិទ្ធិដែលថ្វាយជូនសម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ ឡើយ[40]។

២៩. ដោយឡែក **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១០** បានលើកឡើងអំពីការចោទប្រកាន់លើភាគីជាតិនៃ អ.វ.ត.ក. ថាបានប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ បន្ទាប់ពីមានការធ្វើសវនកម្មពីសំណាក់កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលហៅកាត់ថា UNDP[41]។ សារទូរលេខមិនបានលើកឡើងអំពីការចុះផ្សាយនូវរបាយការណ៍ណាមួយឡើយ។

៣០. **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៤** ក៏បានបង្ហាញនូវភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់អំពីភាពរួញរារបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា (DC-Cam) ក្នុងការសហការជាមួយ អ.វ.ត.ក. ហើយជាពិសេសបានលើកឡើងអំពីផលលំបាកនានារបស់ អ.វ.ត.ក. ក្នុងការស្នើសុំឯកសារច្បាប់ដើមពី DC-Cam។ សារទូរលេខនោះបានបង្ហាញឱ្យយើងឃើញផងដែរថា អង្គការ DC-Cam បានស្នើសុំឱ្យរាល់អ្នកដែលចង់ពិនិត្យលើឯកសារច្បាប់ដើមនៅមជ្ឈមណ្ឌល ត្រូវបង់ប្រាក់ជូនដល់មជ្ឈមណ្ឌលចំនួន ៥ ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក ព្រមទាំងបញ្ជាក់អំពីឈ្មោះរបស់អ្នកស្នើសុំនោះផងដែរ[42]។ ចំណុចនេះបានបង្ហាញឱ្យឃើញអំពីភាពមិនស្មោះត្រង់ដែលអង្គការ DC-Cam មានមន្ទិលសង្ស័យចាប់តាំងពីពេលដែលបង្កើត អ.វ.ត.ក មកម្ល៉េះ រួមទាំងការមិនព្រមសហការរបស់ខ្លួនដល់ការស្វែងរកការពិត។ ព័ត៌មានទាំងនេះមានសារៈសំខាន់ដល់កិច្ចពិភាក្សានានាដែលបានធ្វើឡើង ក្នុងអំឡុងនៃការជំនុំជម្រះក្តីទាំងមូល ពាក់ព័ន្ធនឹងឯកសារភស្តុតាងជាសំណៅដើម។

៣១. ព័ត៌មានទាំងនេះកាន់តែត្រូវបានធ្វើឱ្យជឿជាក់ តាមរយៈឯកសារដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅរបស់លោក Marcel LEMONDE ដែលមេធាវីការពារបានស្នើសុំដាក់បញ្ចូលជាឯកសារភស្តុតាងទៅ

---

[40] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៣ កថាខណ្ឌ ៨។

[41] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៣ កថាខណ្ឌ ៩។

[42] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៤ កថាខណ្ឌ ៧។

ក្នុងសំណុំរឿង[43]។

៣២. **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៣** បានបង្ហាញភ័ស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថា ព័ត៌មានទាំងឡាយដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមានលក្ខណៈសម្ងាត់បំផុត ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយដល់ស្ថានទូតសហរដ្ឋអាមេរិកប្រចាំនៅភ្នំពេញ។ ជាក់ស្តែង សារទូរលេខចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧ បានបង្ហាញថា ស្ថានទូតសហរដ្ឋអាមេរិកបានដឹងអំពីចំនួន និងអត្តសញ្ញាណនៃបុគ្គលដែលនឹងត្រូវចាប់ខ្លួន និងឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ខណៈដែលព័ត៌មានទាំងនេះមានលក្ខណៈសម្ងាត់បំផុតនោះ[44]។ បន្ថែមពីលើនេះ សារទូរលេខនោះបានលើកឡើងថា ស្ថានទូតសហរដ្ឋអាមេរិកបានដឹងអំពីការស៊ើបអង្កេតធ្វើឡើងដោយការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។ ជាឧទាហរណ៍ ស្ថានទូតសហរដ្ឋអាមេរិកបានដឹងថា សក្ខីកម្មរបស់ ឌុច គឺជាធាតុផ្សំមួយដ៏សំខាន់ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាប្រើប្រាស់ជាសម្អាងដល់ការអនុវត្តទ្រឹស្តីបទ "*សហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម*" របស់ខ្លួនទៅលើជនជាប់សង្ស័យដទៃទៀត[45]។ សារទូរលេខនេះបានបង្ហាញប្រាប់យើងថា ស្ថានទូតសហរដ្ឋអាមេរិកទទួលបានព័ត៌មានសម្ងាត់ទាំងនេះពីសំណាក់បុគ្គលិករបស់ អ.វ.ត.ក.[46]។

៣៣. ជាចុងក្រោយ **សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៤** បានបង្ហាញភ័ស្តុតាងថា លោក Steve HEDER ត្រូវបានជ្រើសរើសឲ្យចូលបម្រើការងារនៅការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា ក្នុងនាមជាជំនួយការរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ លោក Robert PETIT[47]។ ព័ត៌មាននេះមានលក្ខណៈសមហេតុសមផល បន្ទាប់ពីមានការកោះហៅលោក Steve HEDER ឲ្យចូលមកផ្តល់សក្ខីកម្មនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។

៣៤. មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន យល់ឃើញថា សារទូរលេខផ្លូវទូតទាំងអស់ដែលបានលើកឡើង នៅក្នុងសំណើសុំនេះ មានលក្ខណៈសមស្របសម្រាប់បញ្ជាក់អង្គហេតុដែលជាគោលដៅនៃ

---

[43] សំណើសុំទី២ សុំដាក់បញ្ចូលអត្ថបទដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅរបស់លោក Marcel LEMONDE ទៅក្នុងកិច្ចពិភាក្សាដេញដោល ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៣ ឯកសារ E280/2។

[44] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៣ កថាខណ្ឌ ២ និង ៦។

[45] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៣ កថាខណ្ឌ ៦។

[46] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៣ កថាខណ្ឌ ៥ និង៦។

[47] សារទូរលេខតាមផ្លូវទូតលេខ១៤ កថាខណ្ឌ ៨។

ការស្នើសុំពិនិត្យភ័ស្តុតាង ស្របតាមវិធាន ៨៧ (៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ ការដាក់បញ្ចូលឯកសារទាំងនេះទៅក្នុងសំណុំរឿង មានសារៈសំខាន់ដល់ការបង្ហាញការពិត ហេតុដូច្នេះ ផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ តម្រូវឲ្យធ្វើការដាក់បញ្ចូលឯកសារទាំងនេះទុកជាឯកសារភ័ស្តុតាងក្នុងសំណុំរឿង។

៣៥. ហេតុដូច្នេះ មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន សូមស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមេត្តា៖

- **បង្គាប់**ឲ្យមានការដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកិច្ចពិភាក្សា នូវសារទូរលេខផ្លូវទូតទាំងឡាយដូចមានបញ្ជាក់ក្នុងឧបសម្ពន្ធ ១ និងប្រកាស**ទទួលយក**ឯកសារទាំងនោះទុកជាឯកសារភ័ស្តុតាងក្នុងសំណុំរឿង។

	មេធាវី គង់ សំអុន មេធាវី Anta GUISSÉ មេធាវី Arthur VERCKEN មេធាវី Jacques VERGÈS	ទីក្រុងភ្នំពេញ ទីក្រុងប៉ារីស ទីក្រុងភ្នំពេញ ទីក្រុងប៉ារីស	
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា